

USVOJENI TEKSTOVI

P8_TA(2015)0473

Patenti i prava uzgajivača bilja

Rezolucija Europskog parlamenta od 17. prosinca 2015. o patentima i pravima uzgajivača bilja (2015/2981(RSP))

Europski parlament,

- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 10. svibnja 2012. o patentiranju procesa koji su u osnovi biološki¹,
- uzimajući u obzir Direktivu 98/44/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 6. srpnja 1998. o pravnoj zaštiti biotehnoloških izuma², a posebno njezin članak 4., u kojem se navodi da se ne mogu patentirati proizvodi dobiveni procesima koji su u osnovi biološki,
- uzimajući u obzir Europsku patentnu konvenciju (EPK) od 5. listopada 1973., a posebno njezin članak 53. točku (b),
- uzimajući u obzir odluku Proširenog žalbenog vijeća Europskog patentnog ureda (EPU) od 25. ožujka 2015. u predmetima G2/12 (o rajčicama) i G2/13 (o brokulji),
- uzimajući u obzir Provedbeni pravilnik EPK-a, a osobito njegov članak 26., u kojem se navodi da se Direktiva 98/44/EZ primjenjuje kao dodatno sredstvo za tumačenje europskih zahtjeva za patente i patente u vezi s biotehnološkim izumima,
- uzimajući u obzir Međunarodnu konvenciju za zaštitu novih biljnih sorti od 2. prosinca 1961., koja je izmijenjena u Ženevi 10. studenog 1972., 23. listopada 1978. i 19. ožujka 1991. (dalje u tekstu: Konvencija UPOV iz 1991.),
- uzimajući u obzir Uredbu Vijeća (EZ) br. 2100/94 od 27. srpnja 1994. o oplemenjivačkim pravima na biljnu sortu Zajednice³ (dalje u tekstu: Uredba Vijeća (EZ) br. 2100/94), a posebno njezin članak 15. točke (c) i (d),
- uzimajući u obzir Sporazum Vijeća o jedinstvenom sudu za patente od 19. veljače 2013.⁴ (dalje u tekstu: Sporazum o UPC-u), a posebno njegov članak 27. točku (c),

¹ SL C 261 E, 10.9.2013., str. 31.

² SL L 213, 30.7.1998., str. 13.

³ SL L 227, 1.9.1994., str. 1.

⁴ SL C 175, 20.6.2013., str. 1.

- uzimajući u obzir Sporazum o trgovinskim aspektima prava intelektualnog vlasništva, uključujući trgovinu krivotvorenom robom (TRIPS), a posebno njegov članak 27. stavak 3., u kojem se navodi da članice iz patentibilnosti mogu izuzeti procese koji su u osnovi biološki,
  - uzimajući u obzir članak 128. stavak 5. i članak 123. stavak 4. Poslovnika,
- A. budući da je pristup biološkom materijalu biljnog podrijetla kojim su obuhvaćena biljna svojstva bez dalnjega potreban za poticanje inovacija te razvoj novih sorti kako bi se zajamčila globalna sigurnost opskrbe hranom, uhvatilo u koštac s klimatskim promjenama i spriječili monopolii u sektoru uzgoja te pritom stvorilo više poslovnih prilika za mala i srednja poduzeća;
- B. budući da su prava intelektualnog vlasništva važna radi očuvanja ekonomskih poticaja za razvoj novih biljnih proizvoda i omogućavanje tržišnog nadmetanja;
- C. budući da patenti za proizvode dobivene konvencionalnim uzgojem ili za genetski materijal potreban za konvencionalan uzgoj mogu u pitanje dovesti izuzeće iz članka 53. točke (b) Europske patentne konvencije i članka 4. Direktive 98/44/EZ;
- D. budući da bi proizvodi dobiveni procesima koji su u osnovi biološki, kao što su bilje, sjeme, izvorna svojstva i geni, trebali biti izuzeti iz patentibilnosti;
- E. budući da je uzgoj bilja inovativan proces koji poljoprivrednici i poljoprivredne zajednice provode od početaka poljoprivrede te da su nepatentirane sorte i metode uzgoja važne za gensku raznovrsnost;
- F. budući da se Direktivom 98/44/EZ uređuju biotehnološki izumi, a posebno genetički inženjering, ali da, kako je navedeno u njezinim uvodnim izjavama (52) i (53), namjera zakonodavca u toj direktivi nije bila da se omogući patentibilnost proizvoda dobivenih procesima koji su u osnovi biološki;
- G. budući da brojni zahtjevi u vezi s proizvodima koji su dobiveni procesima koji su u osnovi biološki trenutačno čekaju na odluku Europskog patentnog ureda (EPU) i budući da je stoga potrebno hitno dati pojašnjenja u vezi s područjem primjene i tumačenjem Direktive 98/44/EZ, a posebno u pogledu njezina članka 4.;
- H. budući da se Direktivom 98/44/EZ prešutno priznaje pravo da se u eksperimentalne svrhe upotrijebi materijal zaštićen patentom, kako je navedeno u članku 12. stavku 3. točki (b) i članku 13. stavku (3) točki (b);
- I. budući da će izuzeće uzgajivača iz članka 27. točke (c) Sporazuma o UPC-u vrijediti samo za patente odobrene u okviru jedinstvenog patentnog sustava i neće se automatski primjenjivati na nacionalne patente u EU-u, što će rezultirati neusuglašenom situacijom kad je riječ o mogućnostima uzgoja u kojem se upotrebljava materijal dobiven procesima koji su u osnovi biološki, a koji je zaštićen patentom;
- J. budući da nositelj prava na biljnu sortu ne može drugima zabraniti da se zaštićenom biljkom koriste za daljnji uzgoj, što je temeljno načelo međunarodnog sustava oplemenjivačkih prava na biljnu sortu koji se zasniva na Konvenciji UPOV iz 1991. i temeljno načelo sustava EU-a koji se zasniva na Uredbi Vijeća (EZ) br. 2100/94;

1. izražava zabrinutost zbog toga što bi nedavna odluka Proširenog žalbenog vijeća EPU-a u predmetima G2/12 (rajčice) i G2/13 (brokula) mogla dovesti do toga da EPU odobrava više patenata u pogledu prirodnih svojstava uvrštenih u nove sorte procesima koji su u osnovi biološki kao što su križanje i selekcija;
2. poziva Komisiju da hitno pojasni područje primjene i tumačenje Direktive 98/44/EZ, a posebno njezin članak 4., članak 12. stavak 3. točku (b) i članak 13. stavak 3. točku (b) kako bi se zajamčila pravna jasnoća u pogledu zabrane patentibilnosti proizvoda dobivenih procesima koji su u osnovi biološki, te da pojasni da je dopušten uzgoj u kojem se upotrebljava biološki materijal zaštićen patentom;
3. poziva Komisiju da svoje predstojeće pojašnjenje u vezi s patentibilnošću proizvoda dobivenih procesima koji su u osnovi biološki proslijedi EPU-u kako bi se ono moglo upotrijebiti kao dodatno sredstvo za tumačenje;
4. poziva Komisiju i države članice da se pobrinu za to da Unija zaštiti zajamčeni pristup materijalu dobivenom procesima koji su u osnovi biološki te upotrebu tog materijala za uzgoj bilja kako se time, tamo gdje je to primjenjivo, ne bi zadiralo u prakse kojima se uzgajivačima jamči izuzeće;
5. poziva Komisiju da se u kontekstu multilateralnih rasprava o uskladištanju patentnih zakona zauzme za izuzeće procesa koji su u osnovi biološki iz patentibilnosti;
6. poziva Komisiju da podnosi izvješća o razvoju i implikacijama patentnog zakona na području biotehnologije i genetičkog inženjeringu, u skladu s člankom 16. točkom (c) Direktive 98/44/EZ te u skladu sa zahtjevom Parlamenta iz njegove Rezolucije od 10. svibnja 2012. o patentiranju procesa koji su u osnovi biološki;
7. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću, Komisiji i Europskom patentnom uredu.